

Pla d'atenció a la diversitat (PAD)

CEIP GASPAR SABATER
C/Gardènies n. 8
07193-Palmanyola
Codi Centre 07007243
Tel. 971-149630
Fax 971-149631

CEIP Gaspar Sabater
Revisió 2009/2010

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

ÍNDEX

1. Introducció

A.- Organització dels recursos humans i materials per atendre la diversitat

B.- Mesures de tipus curricular

C.- Mesures metodològiques

D.- Criteris i procediments per a l'atenció lingüística específica de l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu de les Illes Balears, per tal de garantir l'aprenentatge de les dues llengües que hi són oficials i de l'ús del català com a llengua vehicular.

E.- Criteris per realitzar les adaptacions curriculars apropiades, en el cas d'alumnes que les requereixin

F.- Programes socioeducatius que prevegin mesures d'acolliment per a l'alumnat.

G.- Funcions dels membres de l'equip de suport.

ANNEXOS

Annex I : Funcions ATE, PT, mestre/a més 1.

Annex II: Documentació (models)

Annex III: Informe individual de l'alumne amb NESE

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

1.- Introducció

La diversitat a les escoles és un fet actual i real. El nostre centre, d'atenció preferent, ha decidit donar una resposta educativa i reflexionar sobre com és pot tractar la diversitat des de l'educació i l'organització.

El fruit d'aquesta reflexió és el Pla d'Atenció a la Diversitat amb les característiques pròpies d'un projecte d'innovació educativa adaptat a les peculiaritats de la nostra comunitat escolar.

Actuacions primerenques

Entenem el concepte d'atenció a la diversitat, com la resposta adequada a les diferents necessitats, interessos i capacitats dels infants, a fi que puguin abastar els objectius mínims de nivell i si es donàs el cas que les necessitats educatives fossin significatives, els mínims establerts per a cada cicle i/o etapa.

Una primera línia de treball es dissenya a la Programació General Anual. Des del mateix moment en el qual els mestres confeccionen les programacions anuals, estableixen les pautes a seguir per atendre la diversitat que hi ha a cada classe, ja que la programació es planifica tot preveient les adaptacions que s'han d'aplicar per assolir les fites que es proposen a la PGA anual del centre, sempre partint de les característiques i peculiaritats del grup – classe.

A.- Organització dels recursos humans i materials per atendre la diversitat

El CEIP Gaspar Sabater és un centre escolar que compta amb una línia completa a l'etapa d'Educació Infantil i una altra a Educació Primària.

La plantilla del col·legi està integrada per un total de 16 mestres: 5 d'educació infantil, 11 d'educació primària, entre els quals es troba un especialista de llengua estrangera (anglès), una d'educació física, dos d'educació artística (música) que imparteixen classe a la totalitat de nivells educatius de l'escola.

Quant al professorat de suport, atès que durant el curs escolar el centre té una butlleta de nee configurada per 11 alumnes (diagnosticats per l'EOEP) i atesa la tendència manifestada en els darrers anys (aquest nombre d'alumnat amb nee s'incrementa any rere any) i més encara tenint en consideració que al llarg del curs es produeix la detecció de nous casos a incloure en butlleta, el col·legi disposa d'una AD, una especialista en pedagogia terapèutica i dues ATE, per cobrir totes les demandes a cadascuna de les etapes educatives. L'AD del centre desenvolupa mesures de reforç educatiu al segon i tercer cicles d'educació primària. Una mestra del centre que gaudeix de reducció de jornada centralitza el suport educatiu a primer cicle, focalitzant la seva intervenció en el reforç de la lectoescriptura i matemàtiques, és a dir, les instrumentals

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

bàsiques.

Cadascun dels especialistes de l'equip de suport té assignat un horari d'atenció directa a l'alumnat i algunes sessions, tant dins com fora de l'horari lectiu (hores de permanència) per poder coordinar-se amb tutors, amb la resta de membres de l'equip de suport, amb els professionals de l'EOEP que intervenen al centre i per poder realitzar un seguiment acurat dels infants amb els quals interactuen al llarg de les sessions de treball que desenvolupen.

A més a més, els components de l'equip de suport assisteixen a les reunions setmanals de cicle (infantil i primària) on informen dels nins i nines que atenen, formulen propostes d'intervenció, revisen i analitzen la seva tasca i proporcionen assessorament al professorat. Aquestes reunions es desenvolupen en el marc de les reunions de cicle (infantil i primària, amb una periodicitat setmanal), les reunions de l'equip de suport (setmanals) i les de la CCP (de periodicitat mensual). Trimestralment les ATE seran convocades a les reunions d'aquest equip per tal de fer el seguiment dels infants que atenen.

A fi de coordinar la seva intervenció amb cada tutor (elaboració d'ACIS, seguiment de l'alumnat amb necessitats de suport educatiu, siguin o no dins butlleta, preparació de materials curriculars), els membres de l'equip de suport mantenen amb els diferents tutors sessions de treball, fora de l'horari lectiu, amb l'objectiu d'actuar coordinadament i consensuar la seva feina amb els alumnes tant dins com fora de l'aula.

Des del curs escolar 2007/08, el centre té plenament operativa la CCP i el coordinador de l'equip de suport és el seu representant en aquesta comissió a tots els efectes.

El CEIP Gaspar Sabater és un centre d'atenció preferent i la psicopedagoga de l'EOEP acudeix al centre un dia a la setmana. Al llarg del curs se regeixen per les directrius marcades al Pla d'Actuació anual de l'EOEP, consensuat amb l'Equip Directiu de l'escola. Cada setmana segueix un pla de treball marcat per l'equip directiu, ateses les peticions / prioritats de casos que els/les tutors/es de cada curs han derivat a l'EOEP.

Aquesta planificació consisteix a assignar-li, dins el seu horari en el centre, un programa d'intervenció, a títol orientatiu, que és susceptible de modificar si la situació així ho requereix, estructurat de la següent manera:

- Sessions d'observació d'aula.
- Revisió de les demandes d'intervenció per part dels diferents tutors.
- Detecció de nous casos.
- Aplicació de proves diagnòstiques
- Realització d'avaluacions diagnòstiques.
- Seguiment dels casos ja diagnosticats.
- Reunions amb les famílies que ho sol·licitin.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

- Coordinació amb els tutors.
- Reunió de coordinació amb l'equip directiu i amb els membres de l'equip de suport.
- Redacció d'informes.
- Petició d'assessorament extern, si escau.
- Derivació de casos a altres instàncies.
- Col·laboració en l'elaboració d'ACIS.

Sempre es dona prioritat al suport dins l'aula, exceptuant aquells casos que, bé sigui per les seves característiques, per la dinàmica de funcionament del grup classe o per optimització de recursos es prefereix realitzar la funció de suport a un aula de petit grup, per treballar seguint una metodologia de grups flexibles.

L'atenció directa amb l'alumnat es duu a terme tant amb infantil com amb primària i dins el quadre horari consta específicament quina és la seva intervenció a cada sessió, amb quin nivell o grup d'alumnes i a quina assignatura (a infantil es reforça en un àmbit més global, mentre que a primària es potencien les àrees instrumentals bàsiques).

Per confeccionar l'horari de les ATE de l'escola (durant el curs escolar 2009/2010 són dues les persones assignades per a aquestes tasques) s'ha tengut en compte els grups classe on es troben els infants de nee que han d'atendre, i, en funció de les necessitats de cadascun, cobreixen un major nombre d'hores a un curs o a un altre. Pel que fa a les seves competències són les derivades de les instruccions per al curs escolar 2009/10 que ha dissenyat Conselleria d'Educació i que amplien el seu àmbit d'actuació en relació a les funcions que li atorgava una normativa de l'any 2004, també de Conselleria d'Educació. Aquestes funcions a les quals es fa referència consten al document de les instruccions de Conselleria (Direcció General de Planificació i Centres) que es regulen per a cada curs escolar.

Pel que fa referència als recursos materials, els podem contemplar en una doble vessant: d'una banda les infraestructures i instal·lacions de l'escola i d'una altra, la relativa als recursos materials pròpiament dits.

L'EOEP, quan acut al centre, també compta amb un espai on poder realitzar les proves pertinents als infants pendents de diagnòstic i on reunir-se amb les famílies, quan alguna de les dues parts (família o escola) així ho sol·licita.

B.- Mesures de tipus curricular

- Les mesures de tipus curricular que es posen en pràctica amb l'alumnat, per tal de treballar la diversitat són les que a continuació s'exposen:
- Derivació dels casos de l'alumnat amb problemes per seguir el ritme d'aprenentatge de la resta del grup classe.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

- Revisió i anàlisi de cada cas per part de l'EOEP i /o de l'equip de suport.
- Valoració de cada infant a partir de la intervenció de l'EOEP i / o de l'equip de suport.
- Aplicació de les mesures adients per millorar el procés d'ensenyament – aprenentatge dels infants.
- Realització d'ACIs (significatives o no significatives) a l'alumnat que ho requeresqui.
- Desdoblament de grups o realització de grups flexibles per millorar el procés d'ensenyament – aprenentatge dels nins i les nines de l'escola que necessitin aquest tipus de suport.
- Adopció de mesures de reforç educatiu per a l'alumnat que precisi aquesta ajuda per superar els objectius de cada àrea en el nivell en què es trobi.
- Valoració de l'evolució de cada infant per tal de determinar si s'ha de continuar aplicant alguna de les mesures adoptades en el seu moment o si es pot integrar amb garanties amb la resta del grup d'alumnes al qual pertany.

C.- Mesures metodològiques

Les mesures metodològiques que es posen en pràctica per atendre la diversitat responen a les premises següents:

- Agrupaments flexibles en petit grup.
 - Desdoblament del grup classe.
 - Concreció dels mínims a assolir per a cada àrea curricular i curs que es tracti.
 - Adaptació curricular d'activitats i proves objectives d'avaluació (controls periòdics, proves orals i escrites, presentació de treballs...).
 - Realització de tutories individuals (actuació prevista al PAT) per tal de conèixer amb més detall, les dificultats de l'alumnat i intervenir en conseqüència.
 - Proposta de reforç educatiu amb infants amb dificultats en el procés d'ensenyament – aprenentatge (tipologia de reforç, àrees en les quals esdevé necessari aplicar el reforç...).
 - Adaptació dels criteris d'avaluació.
 - Determinació i adequació dels criteris d'avaluació i de promoció.
- **D.- Criteris i procediments per a l'atenció lingüística específica de l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu de les**

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

Illes Balears, per tal de garantir l'aprenentatge de les dues llengües que hi són oficials i de l'ús del català com a llengua vehicular.

- Determinació del nivell de competència lingüística de l'alumnat nouvingut al centre, provinent d'un altre país o territori de llengua no castellana ni catalana.
 - Aplicació de suport – reforç educatiu per part de la mestra PT.
 - Adaptació dels materials curriculars de les diferents assignatures per facilitar-ne la comprensió a l'alumnat nouvingut.
 - Reforç intensiu de vocabulari bàsic d'ús per poder anar avançant en el procés d'ensenyament – aprenentatge de les diferents àrees del currículum.
 - Simplificació de les estructures lingüístiques a fi que resulti més senzilla la comprensió i assimilació de conceptes a aprendre.
 - Utilització d'estratègies lingüístiques, gestuals i d'altre tipus per tal de motivar l'alumnat d'incorporació tardana i aconseguir que vagi assolint de mica en mica major competència lingüística.
 - Aplicar el PALIC que té redactat l'escola per treballar les deficiències lingüístiques dels infants.
-
- **E.- Criteris per realitzar les adaptacions curriculars apropiades, en el cas d'alumnes que les requereixin**
 - Dissenyar un model d'ACI unificat per a l'etapa d'educació infantil i per a l'etapa de l'educació primària.
 - Redactar les ACIs de les assignatures que precisin l'adopció d'aquesta mesura curricular, revisant-les periòdicament i adequant-les a les necessitats de l'alumnat que en requeresqui.
 - Seguir el model establert per poder comptar amb una ACI consensuada entre tots els membres de la CCP.

Criteris de l'equip de suport. El suport va dirigit a l'alumnat de necessitats educatives especials, de compensació educativa i /o aquell que necessita reforç educatiu.

- Es considera alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu associades a:
- Dificultats específiques d'aprenentatge (DEA): causats per trastorns d'aprenentatge, per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat i trastorns greus de llenguatge.
- Incorporació tardana al sistema educatiu (ITE): si provenen d'altres països en desconeixement de la llengua i cultura de les Illes Balears.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

- Condicions personals o història escolar (CP/HE): amb desfasament curricular de dos o més cursos motivades per salut, factors socials, econòmics, culturals, geogràfics i ètnics.
- (Les consideracions relatives en aquest darrer apartat són les que consten al document d'informe individual de l'alumnat amb NESE.)
- Alumnat d'altres capacitats (AC): són aquells que presenten un nivell curricular superior a la seva edat. Seran objecte de mesures d'enriquiment curricular.

F.- Programes socioeducatius que prevegin mesures d'acolliment per a l'alumnat.

L'escola compta amb un projecte de jocs de pati com a recurs socialitzador i per a la convivència, que s'està aplicant, encara que no en tota la seva dimensió, des del curs escolar 2007/08 i que està tenint continuïtat en els propers anys, ja que està plantejat a llarg termini. Està previst desenvolupar-lo amb tot l'alumnat de l'escola, tant el d'educació infantil com el de primària.

Així també, l'escola disposa del document de PALIC, que s'aplica des del mateix moment de la seva aprovació pels òrgans de govern de l'escola competents en la matèria.

Ambdós documents s'adjunten al PAD, com a part integrant d'aquest document de centre, així com un annex de documentació on s'hi inclouen models d'ACI i d'altres que fan referència a l'atenció a la diversitat i a la seva aplicació als diferents nivells educatius.

G.- Funcions dels membres de l'equip de suport

- Els membres de l'equip de suport desenvoluparan les funcions que li són assignades al ROC i s'estructuren en una triple línia: en relació al professorat, en relació a l'alumnat i en relació al centre escolar.
- Es mantindrà una reunió de caire setmanal entre els membres de l'equip de suport del centre i el/la psicopedagog/a de l'EOEP per tal de realitzar el seguiment dels infants que reben algun tipus de suport (RE o ACI, PT) i comptar amb informació actualitzada al respecte.
- El/la coordinador/a de l'equip de suport durà a terme la seva feina tot seguint les indicacions que li són marcades pel ROC, i sempre partint del Pla d'Actuació anual que elaborarà coincidint amb cada principi de curs escolar i que s'inclourà a la PGA corresponent i que serà avaluat a la memòria de cada any acadèmic.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

- Els diferents membres de l'equip de suport mantindran reunions periòdiques amb els tutors dels grups als quals pertanyen els alumnes que reben algun tipus de suport, a fi d'establir una línia d'actuació consensuada en les diferents matèries que són objecte de reforç educatiu.
- Si les circumstàncies ho requereixen, celebraran reunions conjuntes amb els tutors i amb les famílies dels nins i nines que necessiten alguna mesura de suport, amb la finalitat de donar-los informació en relació a les intervencions que es duen a terme amb els seus fills i l'evolució escolar dels infants amb els quals s'intervé.

ANNEXOS

ANNEX I

Funcions ATE

La intervenció de l'ATE es concreta en les actuacions següents:

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

1. En relació a l'alumnat amb nese:

- a) Assistència i formació dels alumnes en les activitats de la vida diària que no puguin fer ells mateixos, com són: la higiene personal, vestir-se, l'alimentació, els desplaçaments... Per tant, tot el que tenguí a veure amb els hàbits d'autonomia personal.
- b) Col·laborar en el transport escolar, assistint l'alumnat durant la ruta escolar, sense que això no suposi sobrepassar la jornada laboral del professional.
- c) Col·laborar en el menjador escolar, ajudar els alumnes en l'adquisició dels hàbits d'alimentació i autonomia a taula i en els casos que ho requereixin facilitar la ingesta dels aliments.
- d) Col·laborar amb el professorat perquè l'alumnat identifiqui i expressi les seves necessitats bàsiques de salut i adquireixi els hàbits i actituds d'higiene, cura i alimentació que contribueixin a incrementar i millorar la qualitat de vida.
- e) Ajudar els alumnes a adquirir el control del propi cos, descobrint les seves capacitats, perquè progressivament superin les seves limitacions en la mesura possible.
- f) Col·laborar amb el personal docent en la vigilància dels moments d'esbarjo.
- g) Col·laborar amb el personal docent en sortides o activitats complementàries i extraescolars per a l'atenció d'aquest alumnat, sempre que aquestes activitats es realitzin dins l'horari laboral de l'ATE.
- h) Col·laborar en els programes de controls d'esfínters, tant en la seva elaboració com en la seva execució.
- i) Col·laborar amb l'equip docent en tasques formatives d'entrenament d'habilitats socials.
- j) Col·laborar amb el professorat en l'atenció i cura dels alumnes, dins l'aula, en els canvis d'aula o serveis, sempre sota la responsabilitat del personal docent.
- k) Col·laborar, dins el marc de l'atenció a la diversitat, en aquelles activitats encaminades a promoure la màxima autonomia personal i social dels alumnes.
- l) Altres funcions que indiqui la direcció del centre per a la major atenció i cura d'aquest alumnat i que siguin coherents amb les propostes d'intervenció assenyalades en aquestes instruccions.

2. En relació a la resta de l'alumnat del centre:

Sempre que els alumnes amb nese estiguin atesos, l'ATE podrà desenvolupar la seva tasca amb la resta de l'alumnat, sempre dins l'horari lectiu dels alumnes.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

3. En relació amb el personal docent en general i els tutors en particular.
 - a) Facilitar informació rellevant al tutor/a relacionada amb els aspectes que treballa des de la seva competència professional.
 - b) Col·laborar amb el / la tutor /a, si li proposa, per tal de facilitar la relació amb les famílies i la seva implicació en el procés d'adquisició d'hàbits d'autonomia personal.
 - c) Participar de forma coordinada amb el personal docent i professionals implicats, en el desenvolupament de l'adaptació curricular individualitzada dels alumnes que requereixin la seva intervenció.
 - d) Col·laborar en l'adaptació i preparació de materials, seguint les orientacions del tutor.
 - e) Guiar i/o ajudar l'alumne en la realització d'activitats dirigides a l'adquisició de tècniques d'orientació, mobilitat, autocontrol en els desplaçaments i habilitats de la vida diària.
 - f) Ajudar l'alumne dins l'aula per facilitar-li l'accés a les activitats que presentin especials dificultats per a ell. Les esmentades activitats hauran d'estar programades, supervisades i valorades pel professorat tant si es desenvolupen dins l'aula ordinària o en agrupaments específics.

4. En relació amb el centre educatiu.
 - a) Participar en l'elaboració del pla d'actuació anual de l'equip de suport des de l'àmbit de les seves competències.
 - b) Mantenir la coordinació estable amb l'equip de suport i el personal docent implicat en cada cas.
 - c) Participar a les reunions a les quals sigui convocat/da.

Funcions mestre/a Pedagogia Terapèutica

1. Col·laborar en la planificació, l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de l'ACI dels anee.
2. Assessorar i orientar en relació a estratègies organitzatives i metodològiques.
3. Orientar i facilitar la recerca i o l'elaboració de materials curriculars per atendre la diversitat.
4. Assessorar i col·laborar en relació amb les famílies.
5. Col·laborar en la detecció i l'anàlisi de les necessitats educatives de l'alumnat.

Pla d'atenció a la diversitat.- PAD

6. Participar en l'avaluació i la promoció dels alumnes amb nee.
7. Coordinar-se amb serveis externs en el centre, serveis socials, associacions...
8. Donar suport als anee dins l'aula ordinària, de forma coordinada amb el professorat. Es podran treballar fora de l'aula alguns continguts concrets, en períodes determinats de la jornada i de manera justificada.
9. Durant les primeres setmanes de curs escolar amb alumnes, les mestres de pedagogia terapèutica aniran observant als alumnes amb necessitats educatives especials i amb dificultats d'aprenentatge. Una vegada recollida la informació necessària de l'alumne/a en concret i l'observació directa dins l'aula, es realitzarà una valoració individual de la competència curricular. A més després d'haver realitzat aquestes valoracions, determinaran els suports per a cada nin/a i les prioritzacions pertinents. Després es transmetrà la informació d'aquesta avaluació a cada un dels tutors i a partir d'aquí, orientaran i col·laboraran en l'elaboració de les adaptacions curriculars i la seva avaluació.

Funcions mestre/a més 1

1. Donar suport a Infantil o Primària, segons l'etapa assignada.
2. Col·laborar en la planificació, l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de l'ACI dels anee /nese.
3. Dur a terme els reforços i suports assignats, sempre i quan les substitucions ho permetin.
4. Coordinar-se, en el casos on sigui necessari, amb serveis externs en el centre, serveis socials, associacions...
5. Aplicar la metodologia d'agrupaments flexibles per tal de facilitar l'atenció i el tractament individualitzats que han de rebre els infants que necessitin alguna mesura de reforç educatiu.
6. Coordinar-se amb els/les respectius/ves tutors/es dels infants que atenen, amb la finalitat d'actuar de forma consensuada (a nivell de pautes, continguts i línia metodològica a aplicar en cada cas).